

Észak-Amerikai Vadászexpedíció 2009

Szerző: Katona Gábor

Szeptember 4.

Amerikai Egyesült Államok

Montana állam

Billings

Hilton Garden Inn Billings, 2465 Grand Road 59102

322-es szoba

Reggel öt óra után húsz perccel kérem az ébresztést, egy óra múlva pedig már a yellowknife-i repülőtéren várom a gép indulását. Innen a kanadai Edmontonba utazok, ahol átszállok egy Denverbe induló gépre. Denverből egy újabb átszállással érkezek meg a Montana állambeli Billingsbe. Ennek a repülési és utazási tervnek megfelelően a Yellowknife-ból engem elszállító légitársaság, a First Air embere a csomagjaimat Billingsig adta fel. Ez azt jelenti, hogy a csomagomat a két átszállás alkalmával nem kell felvennem, azokkal csak a végállomáson találkozom legközelebb. Ez a szokásos eljárás több átszállásos utazás esetén, így az utasnak nem kell folyton a feladott csomagjaival foglalkoznia, azokat felvenni és minden repülőtéren újból, egy újabb gépre feladni. Jó a légitársaságoknak is, hiszen így a poggyászokat nem szükséges átszállásonként a repülőtér kiadórészébe továbbítani, ezáltal egyszerűbbé válik a logisztika.

Az én esetemben nehezíti a helyzetet, hogy ismét be kell lépnem az Egyesült Államok területére, és a fegyver ismételt bevitelét is regisztráltatnom kell. Mindezt nem tehetem meg a végállomást jelentő Billingsben, mert – ahogy azt írtam – a kanadai Edmontonon keresztül utazok, és az amerikai határőrség itt fenntart egy kihelyezett tagozatot. Ennek a lényege, hogy hivatalosan már Edmontonban be lehet lépni az Egyesült Államok területére, a célállomáson így már nem kell a határátlépéssel bíbelődni. A First Air dolgozója ezért azt javasolta, hogy Edmontonban vegyem fel a puskát, mutassam azt be az amerikaiaknak, majd adjam fel ismét a következő gépre. Ez a terv már Yellowknife-ban sem volt világos, de hagytam magam rábeszélni. Ha ugyanis a csomagomat Billingsig adom fel, akkor egyszerűen nincsen lehetőségem azt felvenni Edmontonban. Nincs olyan pont az utazás során, ahol én a csomagomhoz hozzáférhetnék. Nem szerettem volna erősködni, bíztam abban, hogy a légitársaság szakembere csak tudja, mi a helyes út az én esetemben. Újabb csavarként került a történetbe az, hogy Yellowknife-ban nem tudták nekem kiadni sem a denveri, sem a billingsi útra érvényes beszállókártyát, ami nélkül, ugye, nem léphetek a gép fedélzetére, még akkor sem, ha a repülőjegyem rendben van. Ezeket állítólag szintén Edmontonban kapom majd meg.

Lesz, ahogy lesz, induljunk.

Aki ezt a naplót eddig olvasta, az tudhatja, hogy a repülőtereken rendszeresen kialakuló Őrültek Háza kezelésében igen nagy rutinnal rendelkezem, elég, ha csak a Fairbanks–Deadhorse út előtti szervezkedésre gondolok. Ezt csak azért jegyzem meg, mert nem szeretném, ha bárki is azt feltételezné, hogy a következőkben leírt rémálom az én tehetetlen mulyaságom miatt következett be. Bő ezer kilométeres repülőút után érkeztem meg Edmontonba. Ekkor még nem is sejtettem, hogy utam komoly veszélybe kerül, és közel kerülök ahhoz, hogy megsértsem az Egyesült Államok fegyverek beviteléről szóló törvényeit.

Edmontonban azzal kezdtem a megoldási lehetőségek felderítését, hogy odamentem az első United Airlines-kitűzött viselő emberhez – ez a társaság repítene innen előbb Denverbe, majd onnan Billingsbe –, és megérdeklődtem, mi a teendő. Elkezdte nézegetni a számítógépét, majd még egy embert odahívott, így most már közösen bámulták a monitort. Aztán rájöttek, hogy bár ők az United Airlinesnél dolgoznak, de ezzel a kérdéssel nem tudnak mit kezdeni. Menjek inkább a Denverbe induló járat indulási ablakához, az ottani kisasszony egészen biztosan meg tudja mondani, merre tovább.

Odamentem.

A kisasszonynak azonban abszolút halványlila gőze sem volt arról, mit kellene tennem.

Általános telefonálgatás és rádiózás kezdődött, újabb és újabb United Airlines-emberek érkeztek a pulthoz, a tömeg mögöttem pedig egyre csak nőtt. A dolgozók három pártra szakadtak: az egyik azt magyarázza, hogy előbb kell a beszállókártyákat megkapnom, utána kell a fegyvert felvennem, a másik fél szerint azonban ez lehetetlen, mert ha már nálam van a beszállókártya, akkor a számítógépes rendszer nem fogja engedni, hogy a fegyvert tartalmazó csomagomat kivegyem. A harmadik fél pedig azt állítja, hogy egyáltalán nem is kell felvennem a fegyverdobozt, mert ha az amerikaiak látni szeretnék, majd szólnak. Ez utóbbi megoldás nekem egy kicsit gyanús volt, mert nehezen tudom elképzelni, hogy a határőrséget egyáltalán ne érdekelje az, hogy valaki lőfegyvert visz be az USA területére. Egy órán keresztül küldözgettek ide-oda a repülőtéren – tíz kilót meghaladó kézipoggyászsomat vonszolva magammal –, mire rájöttek, hogy az egész ügyben nem is ők az illetékesek, hanem a First Air, mert ők indították el a poggyászt. A First Air álláspontja viszont az, hogy ők a szállítást Edmontonig vállalták, amit teljesítették is, innentől kezdve pedig nem az övék az ügy.

Megy az idő.

A denveri gép indulása közeledik.

Figyelem az arcokat, hallom a beszélgetéseket, és látom, hogy *senki* nem érti a szituációt. Fogy a türelmem.

Mindent az előírásoknak és a jogszabályoknak megfelelően végeztem, minden papírom rendben van, erre az a két átkozott légitársaság elveszti a csomagomat, de úgy, hogy maguk sem tudják sem azt, hogy most az ebben a pillanatban hol lehet, sem azt, hogy ha véletlenül meglenne, akkor mit kellene vele tennem. Ez volt a nap egyik legnehezebb pillanata.

Rájöttem, hogy hülyéssel vagyok körülvéve.

Végül az a javaslat születik, hogy menjek az amerikai határőr elé, majd ő megmondja, hogy akarja-e látni a puskát vagy nem. Nehéz szívvel lépek a tisztviselő pultjához...

Az amerikai határőr – egyáltalán nem meglepő módon – természetesen szeretné látni a puskát, és igencsak meg van lepve, hogy hogyan lehetséges, hogy én a különböző utasírányítási rendszereken és szűrőkön keresztül eljutottam az ő asztala elé úgy, hogy nincsen nálam a bemutatandó fegyver. Természetesen nem enged tovább, és nagyon nem tetszik neki az, ami történt. Az útleveletem, a fegyver okmányait és minden hivatalos papírt elvesz tőlem, és a határőrség egyik várótermébe kísér. Nem vagyok őrizetben, de megkér, hogy ezt a helyiséget ne hagyjam el. Röviden ismerteti velem a tényállást.

Kegyetlenül nehéz pillanatok.

Simán rám húzhatják, hogy illegálisan próbáltam fegyvert hozni az USA területére. Éppen itt van előttem egy plakát a falon, amin figyelmeztetnek mindenkit, hogy az ilyen kísérletet az Egyesült Államok szövetségi törvényei tíz év börtönnel, vagy egymillió dolláros bírsággal, esetleg mindkettővel egyszerre sújthatják. Tehát már a *kísérlet* is bűncselekmény, méghozzá súlyos. A határőrtiszt nyilván tudja, hogy nem szándékosan tettem ezt, hanem jóhiszeműen követtem a légitársaság utasításait, de a törvény az törvény. Ha nagyon jóindulatú, akkor megúszhatom annyival, hogy kitilt az USA területéről.

Lelkiállapotomat leírni sem tudom. Az elkeseredettség, a kétségbeesés és a mindent elöntő düh a két rohadt légitársaság iránt az, ami a gondolataimat uralja. Egyedül az amerikai határőrökben bízhatok. Sorsom immár az ő kezükben van. Telefon itt nincsen, én nem tudok kapcsolatba lépni a légitársaságokkal, de megteszik helyettem a határőrök. Az ügyemben eljáró tiszt nagyon szeretné tudni, mi történt.

Megy az idő.

A denveri gép indulása közeledik.

A határőrök odajönnek, próbálnak vigasztalni. Ők a munkájukat végzik. Látják a papírjaimat, de nem érek velük sokat. Úgy jelentem meg a határőrség előtt, úgy próbáltam az USA területére belépni, hogy a fegyverem nem volt nálam. Ez tény.

A parancsnok odahívhatja a két légitársaság helyi kirendeltségének vezetőit. Nagy szerencsésük van, hogy nem hagyhatom el ezt a szobát, csak messziről nézhetem őket. Jámbor lélek vagyok ugyan, de az én türelmemnek is vannak határai. Ez a két ember, és az általuk vezetett csapat pedig átlépte ezeket a határokat. Úgy látom, nagy bajba kerülhetek miattuk. A parancsnok mindenekelőtt azt próbálja kideríteni, hol van most a fegyverem. Ha megvan, akkor idehozatja, és úgy veszi, hogy én azt önszántamból bemutattam. Azt kéri a légitársaságtól, hogy kerítsék elő a puskát.

Megy az idő.

A denveri gép indulása közeledik.

Ilyen helyzetben még életemben nem voltam.

Nézem a légitársaságok alkalmazottait, ezt a két vezérállatot, ahogy töketlenkednek, és teljesen tanácstalanul nyomkodják a rádiójukat és a telefonjaikat. Időnként széttárják a karjukat. Gyűlölöm őket. Nagyon csúnya gondolataim vannak velük kapcsolatban.

Megy az idő.

A denveri gép indulása közeledik.

Másfél órája vagyok a szobában. Végül kiderül, hogy a puskát már be is pakolták a denveri gép rakterébe. Ez a két szerencsétlen hülye azon dolgozott és telefonálgatott az elmúlt másfél órában, hogy ez *ne történjen meg*, a puskát hozzák ide. Teljesen kész vagyok.

Na, de most már a határőrség parancsnokának is elfogy a türelme. Látja már, hogy az egész nyomorult edmontoni repülőtéren csak és kizárólag az amerikai határőrök képesek gondolkodni, kollégáin kívül másra nem számíthat.

Odahív magához.

A következő az álláspontja: a rendelkezésre álló papírok, a számítógépes adatbázis és a repülőjegy-foglalások alapján úgy látja, hogy a fegyvert legálisan és szabályosan léptettem be az Egyesült Államok területére még akkor, amikor annak idején Chicagóba érkeztem. Semmilyen nyomát nem látja annak, hogy én az azóta eltelt időben hazautaztam, és egy másik fegyverrel vadásztam volna Kanadában. Arra sem lát utalást, hogy Kanadában új fegyvert vettem volna, így arra a következtetésre jut, hogy a most bevinni kívánt fegyver azonos azzal, amit a hatóságok egyszer már beléptettek az USA területére. Mindezek miatt nem látja okát annak, hogy ne engedjen be újból engem is és a puskát is az Amerikai Egyesült Államokba.

Mehetek!

Aki ezek után bármi rosszat is mond az amerikai vámosokra és határőrökre, annak velem gyűlik meg a baja! Miközben a gép felé sietek, látom az United Airlines utált kirendeltségvezetőjét. Odalépek hozzá, mutatom az útlevelem, hogy itt vagyok, szállnék be. Erre úgy tesz, mintha mindezt nem látná, a hangosbeszélőhöz lép és felszólít, hogy igyekezzek a beszállással. Szemtelen, arcátlan alak!

Utolsó pillanatban esek a gép fedélzetére, ahogy belépek, már zárják is az ajtót.

Némi megkönnyebbüléssel roskadok az ülésre.

A denveri repülőtéren az általam a Világ Leghülyébb Légitársasága címmel kitüntetett United Airlines újabb csavart vet be. Csak mintegy önmagam megnyugtatósára, a biztonság kedvéért szeretném tudni, hogy a két csomag, köztük a fegyver végül valóban felkerült-e a gépre és megérkezett-e Denverbe. Odamegyek az ügyfélszolgálathoz, érdeklődöm.

Nem tudják, hol vannak a csomagjaim!!!

Megint ezek a teljesen tanácstalan, üres tekintetek, a telefonok, az újabb és újabb ostoba arcú emberek, akik együtt hajolnak a monitorok fölé, közös erővel nyomkodják a billentyűzetet és beszélgetnek a rádióba... Én tényleg nem tudom, hogyan lehet képes egy cég így működni. Mert az egy dolog, hogy a csomagok időnként elvesznek, ez a repülés kockázata. Minden rendszerben van hiba, ezt kizárni nem lehet. De az, hogy a United Airlines szállítványozási logisztikája egyáltalán nem képes követni a csomagok útját – akkor minek van??? –, és az arra illetékes alkalmazottak nem tudják használni az egyébként rosszul működő számítógépes nyilvántartást... azért ez mégis csak sok. Hangosan káromkodok, de csak magyarul, nem szeretnék megint bajba kerülni egy rakás féleszű miatt.

Beszállok a Billingsbe tartó gépbe, és remélem a legjobbakat. (Az már csak hab a tortán, hogy ez a rohadt légitársaság olyan beszállókártyát adott, amin nem volt rajta az ülés száma, így csak a leghatározottabb tolokodással sikerül helyet szereznem a gépen. Néhányan, akik hasonló beszállókártyával rendelkeznek, Denverben ragadtak.)

Nehéz másfél óra következik, ameddig megérkezünk Montanába.

És a billingsi repülőtéren... ott vannak a csomagjaim! Még sosem örültem ennyire a Peli táska látványának... de mi történt? A négy pántból három nyitva, csak a lakatok fogják össze a dobozt! Nézegetek be a résen, mennyire lehet így a puskához hozzáférni... szinte semennyire. Jól megtervezték ezt a dobozt, az biztos. Ha kinyitják, akkor is védi a puskát.

A repülőtér előtt várok vagy húsz percet a Hilton kisbuszára, és hallgatom a montanai éjszakát. Olyan hangosan ciripelnek a tücskök, mintha erősítőt használnának. Nagyon meleg van, kánikulai az idő. Öt hétnél is többet voltam északon, elszoktam ettől a klímától. Végre itt a busz. Fél órát autókázunk a szállodáig, ahol – Jennifer pontos munkájának köszönhetően – már vár a szobám. Ki sem pakolok, egyből nyitom ki a Pelit... minden rendben, a puskán komoly sérülés nem látszik. Próbálövést úgyis teszek, ha valaki a nagyon vékony résen át megpiszkálta volna a távcsövet, az azonnal kiderül. Éppen tenném vissza a fegyvert, amikor egy papírt veszek észre a tokban. A TSA igazolása. (Transportation Security Administration, a légi közlekedés biztonságáért felelős szervezet, ők vizsgálják át a feladott poggyászokat, köztük a fegyvereket is.)

Úgy tűnik, a határőrök megkérték a TSA-t, hogy csúsztassák be ezt az igazolást a dobozba, hogy teljesen legális legyen. Úgy vélem, ezért volt nyitva a Peli pántjai közül három. Valószínűleg a TSA-nál nem csatolták be rendesen a pántokat, így azok nyitva maradtak.

Nagyon hálás vagyok az edmontoni repülőtéren szolgáló amerikai határőröknek. Ennyi segítőkészséget! Sosem hittem volna. Órákon át dolgoztak azon, hogy megtalálják a szabályos módját annak, hogy beengedhessenek az országukba.

Belecsobbanok a jakuzziba, és kinyitok egy üveg sört.

A fárasztó, idegeskedéssel és aggodalommal töltött nap után jólesik az ellazulás. Az elmúlt hetekre és a még előttem álló kalandokra gondolok, miközben a forró vízsugarak és buborékok finoman masszírozzák testemet. Most úgy gondolom, hogy a Naptól számított harmadik bolygó egész jó hely a Világegyetemben. Sőt az összes ismert bolygó közül ez a legjobb. Sokféle vad él rajta, amelyekre a kalandvagyó nimródok vadászhatnak, miközben újabb és újabb részeit ismerhetik meg a magányos, kék planétának, és rengeteg élménnyel, tapasztalattal térhetnek majd vissza távoli hazájukba.

Szeptember 5.

Billings

Hilton Garden Inn Billings

322-es szoba

Kissé még a tegnapi események hatása alatt vagyok, ezért úgy tervezem, hogy ma végre azt csinálom, amihez kedvem van: semmit.

Vagyis nem sokat. Azt azért leírom, hol is vagyok tulajdonképpen.

Montana az Amerikai Egyesült Államok 41. tagállama. Nyugati és középső területeit hegyek foglalják el, innen is ered az állam neve: montaña spanyolul hegyet jelent. Területe a negyedik legnagyobb, lakóinak száma viszont a 44. az Egyesült Államok sorában. Randy barátom hazája egyike a csaknem teljesen lakatlan amerikai államoknak. Alapvetően mezőgazdasági jellegű ország, sok farmer foglalkozik állattenyésztéssel, másik húzóágazat pedig a fakitermelés. Billings ugyan nem a hivatalos főváros az államban, de itt laknak a legtöbben. Az állam 902 ezer lakójából körülbelül 104 ezer él ebben a városban. Mint a legtöbb amerikai város, Billings is meglehetősen fiatal, 1877-ben alapították. A Yellowstone Valley-ben fekvő település a Northern Pacific Railroad vasútvonal építésekor kapott erőre, az 1880-as években. Az első lakosok egyike a vasúttársaság elnöke, Frederick H. Billings (1823–1890) volt, akinek nevét később a város is felvette.

Az állami zászló hosszú-hosszú évtizedekig változatlan volt. 1905-ben kezdték el használni, a Montana felirat pedig csak 1981-ben került rá fel. A kék alapon található pecsét története régebbre, egészen az 1865-ös évig nyúlik vissza. A Missouri vízéséseit és a Sziklás-hegységet ábrázolja. Az eke, a csákány és a lapát a mezőgazdaság és a szintén erős bányászati tevékenység szimbólumai.

Leballagok a reggelihez és módszeresen végigeszem a teljes kínálatot. Egyetlen programot tervezek mára – tegnap felborzolt idegeimet nyugtatandó –, vásárolgatok. A Cabela's ez év május 14-én nyitotta meg helyi áruházát, felkeresése minden ideérkező vadász számára kötelező program. Taxit rendelek és elindulunk.

A billingsi taxik okos rendszer szerint működnek. A város zónákra van osztva, és a tarifákat aszerint szabják meg, hogy melyik zónából indulunk, és melyikben van a kért cím. Taxióra tehát nincsen. Amikor beszálltam, a sofőr rádión beszólt, hogy hova megyünk, a diszpécser pedig a fülem hallatára közölte, hogy a teljes fuvardíj 15 dollár lesz. Megnéztem a Goggle-térképen, a szálloda és a Cabela's között a távolság 4 km közúton, tehát a tarifa abszolút korrekt ár.

Tiszta, világos, átlátható szisztéma, az utas is pontosan tudja, mire számíthat, az átverés lehetősége pedig kizárva.

A mező közepén vörös téglából épült nagy épület áll, rajta a jól ismert, folyóírással írt sárga felirat: CABELA'S. Odabent a vadászok igazi paradicsoma: felmérhetetlen választék mindenből, amit ember csak elképzélhet. Amit itt nem lehet kapni, az nincs is. Barátságos, mosolygó eladók, mindent levehetsz, mindent kipróbálhatsz, mindig akad valaki, aki örömmel segít kiigazodni a temérdek áru között. Az üzlet egyik részében hatalmas dioráma mutatja be az Észak-Amerikában előforduló nagyvadfajokat. Tökéletes munka, hibátlan preparátumok. Előttük egy tábla tájékoztatja a nagyérdeműt arról, hogy bizony az elmúlt évszázadban számos amerikai állatfaj került a kihalás szélére, a hatékony védelem azonban megóvta ezeket az állatokat a kipusztulástól. A vadászok által megvásárolt engedélyek, a felszerelések után fizetett adók, és általában az a pénz, amit a vadászat mozgat meg minden évben, nélkülözhetetlen volt ehhez a védelmi munkához. Íme, tíz sorban fogalmaztak meg egy olyan érvet, amely a vadászat ellenzői számára egyszerűen megtámadhatatlan. Nem voltak homályos utalások a tradícióra, amit fenn kell tartani, sem a vadállomány szabályozására, amit az átlagos nem vadászó ember úgysem ért meg. A pénzügyi érvek azért jók, mert nehéz velük vitatkozni. Nem lenne odahaza is jobban elfogadott a vadászat, ha társadalom széles köreiben ismerté válna, a magyar vadászok mennyi pénzt fizetnek a költségvetésbe, hogy onnan aztán különböző természetvédelmi programokhoz, nemzeti parkokhoz is kerüljön a befizetett összeg?

Ha a Cabela's valamelyik boltjába eljutok, akkor onnan bizony nehezen szabadulok. Most is órákon át ténfergek kosarammal a sorok között. Az eladók már megismernek, mint valami bolygó kísértetet. Veszek egy új nadrágot, ami hosszú, de nem baj, mert egy kis szabóság is működik itt, visszahajtják. Aztán kezdek belejönni, szépen telik meg a kosár. Látom már, hogy újabb csomag megy haza. Vásárolok egy vadmegfigyelő kamerát is, remélem, Robiék majd hasznát veszik Csákváron. Már régóta tervezem egy ilyen készülék felszerelését. Ez tulajdonképpen egy olyan mozgásérzékelővel egybekötött digitális fényképező, ami nappali és infravörös tartományban is dolgozik. Az éjszakai üzemet infra vaku könnyíti, ami a vadállományt nem zavarja. Felszereljük egy fára, és ha a készülék előtt mozog a vad, akkor az automatikusan – és csendesen – lefotózza. Így pontos képet lehet kapni arról, mennyi és milyen minőségű, ivarú állat halad el a kamera által befogott területen.

Hosszan játszom a boltban lévő Big Bulls Hunter videojátékkal. Vadászati helyzetekben kell pontos lövéseket leadnunk Amerika vadászható vadjaira. Én a szarvasvadászatot választom, de nem érek el magas pontszámot. A teheneket ugyan nem szabad lelőni, de én tüzelek mindenre, ami csak mozog a képernyőn. A gép szigorúan büntet.

Délután a szállodától csak pár száz méterre lévő Big Bear Sport üzletbe sétálok. Általános sportáruház, vadászsarka elég gyenge kínálatot ad, de mert nincs messze, megérte átjönni.

Azt olvastam valami útikönyvben, hogy az idegen ország megismerésének elmaradhatatlan felvonása a helyi konyha kipróbálása. Biztos igaz lehet, az ilyen könyveket nagy utazók írják, megfogadom hát a tanácsot. Átszaladok a sugárúton, és beülök egy igazi amerikai étterembe. Úgy hívják: McDonald's. Megeszem életem nagyjából ezredik Big Mac szendvicsét, megiszom hozzá a csaknem másfél liter Coca-Colát, és közben erősen bízom abban, hogy ez a napló – ha egyszer könyv lesz belőle – sosem jut az edzőm kezébe. Ha Kutasi Kelly megtudja, hogy gyorsétteremben kajálok, levágja a fejemet...Intézkedek a ruháim kimosásáról, és beülök a jakuzziba.

Szeptember 6.

Billings

Hilton Garden Inn Billings

322-es szoba

Tombol a késői nyár Montanában.

Légvonalban 1890 kilométerre vagyok Yellowknife-től, pontosan déli irányban. Ez a távolság már elegendő ahhoz, hogy a hőmérséklet 18 Celsiussal-fokkal magasabb legyen. A Goggle Föld szerint Yellowknife-ban most 10 Celsius-fokot mérnek, itt 28-29 Celsius-fok van. Ami pedig nem elhanyagolható különbség, hogy száz ágra süt a nap! Szívet-lelket melengető sugarai beborítják Montana kék egét, és számúzik a hideg, szeles, esős, északi idő emlékét. Jókedvre hangol a nyár, az idevezető út minden rossz emléke elolvad a melegben. Most már kezdem bánni, hogy a rövidnadrágomat az egyik csomaggal hazaküldtem Alaszkából. Tombol a strandidő.

Kelet-nyugat irányban szinte semmit nem haladtunk, ezért nem kell órát állítgatni. Külön öröm.

A napot a szállodában és a szűk környezetében töltöm. Mailezgetek, töltögetem a képeket innen oda, onnan ide, megnézem az otthoni híradókat a neten. Nem sok jó hírt hallok...

A hálózsákomat alaposan kirázom, a biztonság kedvéért a szálloda folyosóján, messze a szobámtól. Továbbra sem tudom, mi csipkedett meg. Alkaromról nem akarnak múlni a nyomok, bár ma mintha kissé halványabbak lennének. Nem lenne jó, ha ismeretlen kínzóim tanyát vernének a zsákban.

Készülődöm a holnapi továbbutazásra. Ha minden igaz, az *outfitter*, Babsie Bishop idejön értem a szállodába, hogy aztán autóval utazzunk tovább a vadászterületre.

Pronghorn vadászatára készülök.

A villásszarvú antilop (*Antilocapra americana*), a híres pronghorn, az amerikai prérík eme jellegzetes állata valódi különlegességgel bír. Ellentétben más, szarvakat növesztő állattal, a villásszarvú antilop szaruképződményét évente leveti, és helyette újat növeszt. Egyfajta tudathasadásos állapotban él, mert antilop léte ellenére törőlmetszett szarvasként viselkedik.

Nem akad sok ellensége, mégis hihetetlen 80 kilométeres óránkénti sebességgel is képes száguldani, bár ezt a szédületes tempót nyilván nem sokáig bírja. A nőstény állat is növeszt szarvat, de ezek hosszúsága ritkán haladja meg a fül hosszát, így ez egy hasznos támpont a faj két ivarának elkülönítéséhez. A szarv különlegesen szép. Lehet, hogy sok hegyi vadász nem ért velem egyet, de a befelé és hátrafelé hajló szarvak olyan szépséget adnak a trófeának, amellyel a sokféle tekergő kos csigák nem rendelkeznek.

Néhány sorstársához hasonlóan a villásszarvú antilop is a kihalás szélére jutott a 20. század első negyedében: a korábban 30 millióra becsült állomány 20 ezerre zsugorodott. Téved vagy rosszmájú az, aki azt hiszi, hogy ez a vadászok miatt történt. Bár a faj csaknem teljes kiirtását valóban puskával hajtották végre, ezek az emberek azonban nem a mai értelemben vett sportvadászok voltak.

Nem mindenki vadász, aki puskával jár.

A korabeli „vadászok” elsősorban húsukért ejtették el tömegesen az antilopokat. Nem tudták, mert nem tudhatták, hogy ezzel milyen károkat okoznak a populációnak. Az egyes vadászoknak egyáltalán nem volt rálátásuk a teljes állomány számának alakulására, viszont éhesek voltak. A végtelennek tűnő csordák az egyéni vadászok számára valóban kimeríthetetlennek tűnhettek. Nem tartom helyesnek, amikor az utókor a már megtörtént események magabiztos ismeretében foglal állást évtizedekkel ezelőtti eseményekről és mond ítéletet régvolt vadászok felett.

Akárhogy is, a faj védetté nyilvánítása után megmenekült a kihalástól, így ismét millión felüli egyedszám kóborolt Amerika-szerte, de mindenekelőtt a közép-nyugati államokban. A mai vadász és természetvédő utódoknak pedig adott a tanulság arról, hogy sehol a világon nincsenek kimeríthetetlen tartalékkal rendelkező állatfajok.

Az amerikaiak nagy becsben tartják ezt az állatot. Joggal várhatnánk, hogy az SCI észak-amerikai fajokat taglaló rekordkönyvére valamely nagy testű, legendás nagyvadjuk került, mint a barnamedve vagy az óriásjávor. A borítón azonban éppen Tom Mansaranez *Esti fény* című fénykép-kompozíciója látható, amelyen egy csodálatosan fotózott villásszarvú antilop néz el merengve az alkonyi préri felett. A helyiek által számos esetben egyszerűen kecskének nevezett és szigorúan lokálpatrióta amerikai faj testsúlya 65 kilónál ritkán több, marmagassága pedig legfeljebb egy méter körüli. Elegáns és karcsú állat. Barnás, vörösesbarna szőrzetét hasán, tükrén, szügyén és fején fehér sávok és foltok szakítják meg. A faron található tükör vérszjelként szolgál a fajtársak számára: ha megvillan a préri felett, mindenkinek futni kell. A hímek azonosítását könnyíti a fekete maszk, ami a nőstényről hiányzik. Szemének mérete megközelíti egy lóét, így ennek az emlősnek van a testméretéhez viszonyított legnagyobb szeme az állatvilágban. Különös szokása, hogy nincsen bejáratott táplálkozási vagy pihenőideje. Ha éhes, eszik, ha fáradt, lepihen. A vadászok számára ez nem jó hír, mert így nehéz kiszámítani a viselkedését.

Ettől függetlenül azonban az egyik legkönnyebben vadászható amerikai nagyvadfajnak tartják. Élőhelye kevés takarást ad, felderítése általában nem állítja megoldhatatlan feladat elé a rá vadászt. A száraz éghajlathoz jól alkalmazkodott, napokig is megél víz nélkül: ilyenkor csak a táplálékából tud vizet hasznosítani, de elég jól bírja a megpróbáltatást. Vadászata a szakirodalmi leírások alapján sokban hasonlít a hazai alföldi őzvadászatokhoz.

Ezúttal is hosszú lövésekre kell készülni, bár ezt már lassan kezdem megszokni.

Öt alfaját különítik el, szerencsére azonban a rekordlistákat összevonva kezelik. A rekordméret bal szarvnál 45,4 cm, jobbnál pedig 45,1 cm, de a végső pontszámba a szarvtőnél mért átmérő is beleszámít.

Ez a vad tehát itt-tartózkodásom fő oka, érte jöttem Montanába. Ha azonban viszonylag hamar sikerül elejtenem egy szép szarvú hímet – és erre jó esélyem van –, akkor marad időm egy hagyományos fácánvadászatra is. Ma hatodika van, hetedikén megyünk ki a területre, úgy vélem, nyolcadikán legkésőbb indulhat is a pronghornvadászat. Szeptember 11-re szól a repülőjegyem, amivel visszatérek Alaszkába.

Frank szerint az állomány nagyon koncentrált, így könnyen lehetek eredményes akár két nap alatt is. Ha ez valóban így van, 12-én már sörétest fogok a kezembe. Puskát nem hoztam, de jeleztem Babsie-nak, hogy szeretnék egyet kölcsönkérni tőle a vadászat idejére. Nem aggódom amiatt, hogy ez esetleg fennakadást okozna. Találkoztam már néhány vadással, mindegyiküknek minimum tíz puskája volt, de olyan is akadt, aki saját bevallása szerint harminc lőszerszámot birtokol.

Ez a kis kiruccanás jó mókának ígérkezik, és a fácánokat sem féltém. Amennyire sokat foglalkoztam golyólövéssel, annyira maradt a háttérben a sörétes puska. Mindig nagyvadas területen vadásztam, nagyon ritkán vitt az utam alföldi kereső-bokrászó fácánosításokra, igazi fácánhajtáson pedig még sosem voltam. Ennek tudatában szeretném előre jelezni, hogy nem valószínű, hogy kimagasló fácánterítéket érjek el. Az viszont biztos, hogy ez a vadászat a kellemes nyári melegben jótékony változatosságot jelent a sok sarkvidéki vagy sarkkör közeli vadászat után.

Már nagyon várom!

Este sok sört iszom, bár mindenféle trükköt kell bevetnem, hogy hozzájussak. Ha valamit nagyon nem szeretek Amerikában, az az, hogy sok helyütt meglehetősen nehéz alkoholhoz jutni. Itt szó se lehet arról, hogy „leugrok pár sörért”. Ez itt nem így működik. Egy átlagos közértben vagy egyáltalán nincs sör – ez a jellemzőbb –, vagy sör van, de rövid nincsen. Rövidet csak spéci üzletben lehet kapni, amiből viszont kevés van, és az sem akkor van nyitva, amikor odamegyek. (Ezért is tanácsolta nekem Jake Ensign szesztstevérem, hogy ne felejtsek el rövidet venni a repülőtéri vámmentesben. Az átkozott United Airlinesnek köszönhetően azonban ekkor éppen az idegösszeomlás szélén voltam, így elfelejtettem.) Aki Amerikába jön vadászni, az sok kulacsot hozzon magával.

Vannak olyan államok, ahol benzinkútnál sincs sör. Megbolondulok ettől a sok alkoholtilalmi szabálytól. Utcán például nem lehet inni. Örület. Holnap a vezetőmmel át kell beszélnem ezt a kérdést. Valamit ki kell találnunk. Nem szeretnék megint napokig szomjazni.

Szeptember 7.

Montana

Malta városa

Babsie Bishop háza

Reggel többszöri üzenet és telefonváltások után véglegesedett, hogy Patti, Babsie Bishop testvére fog elfuvarozni. Patti tizenkettőre ígéri az érkezését, így a délelőttöm szabad, és egy ismételt rövid látogatást tehetek a Big Bear Sportban, ahol ezúttal önmegtartóztató vagyok: semmit nem veszek. Délre lemegyek a hallba. Patti pontosan meg is érkezik megaméretű Ford F150-es pick-upjával. Felpakolunk, és indulunk is a vadászterület felé.

Kényelmes ez a kisteherautó, csomagjaim sincsenek tőlem messze, végre nem kell azon aggódni, hogy melyik repülőtársaság hogyan veszi el azokat. Pattival van elbűvölő kislánya is, aki olyan aranyosan beszél az angolt, hogy öröm hallgatni. Billings határában tankolunk, ahol benézünk egy McDonald'sba és – biztos, ami biztos – veszek egy karton Miller sört is.

Hosszú út vár ránk.

Babsie Bishop Malta városában lakik, ami Billingstől kétszáz mérföldre, mintegy 320 kilométerre van. Hamar kiérünk a városból, és ráállunk egy országútra. Itt nincsen autópálya, de legalább az út jó minőségű.

Nem tudok betelni a táj látványával, igazán élvezetes ez az autós kirándulás. Kellemes változatosság a természet ilyenforma színeit látni. Montana igazi westernállam. Határtalan prérije, a távolban húzódo hegyek, az utat szegélyező *ranchok* (farmok) a ritkásan növe alacsony sáscsomók mintha csak egy Clint Eastwood-filmből léptek volna elő. A ranchokon szórványosan szarvasmarhákat látok, épületeket viszont nem. Alighanem rideg tartás lehet. A táj nem ad takarást, irdatlan messzeségbe látunk el a tiszta levegőben. Időnként feltűnik egy-egy szigetszerű zöld területet, ahol – ki tudja, miért – oázisszerűen néhány fa árválkodik. Az ég kék, szikrázó a napsütés, a rádióból countryzene szól, bár nem sokáig, mert csakhamar elérjük a rádióadás lefedettségének szélét, Patti pedig átvált egy műholdon keresztül jövő adásra.

Montanában lassú az élet.

Kétszáz mérföld alatt egyetlen autót sem előztünk le, de minket sem hagyott le senki.

Szinte nyílegyenesen halad az út. Félúton, a préri közepén megállunk egy lepukkant benzinkútnál, ahol a lelakott épületet csak az Idő tartja egyben. Egy kis étterem is tartozik a bolthoz, de azért nem szeretnék itt vacsorázni. Vadászok ülnek bent, akik rikító narancssárga mellényt és sapkát hordanak. Én sokáig egyfajta amerikai hóbortnak tartottam a láthatósági színek viselését vadászat közben. Úgy véltem, ezek nem szükségesek ahhoz, hogy biztonságosan vadásszunk. Már Széchenyi is kikelt a vadásztól kissé idegen színek ellen. Aztán múltak az évek, és egymás után történtek a vadászbalesetek Magyarországon. Lassan otthon is elterjedtek a narancsszínű, „blaze orange” mellények és ruhák. A sok baleset után véleményem megváltozott: ma már teljességgel kizártnak tartom azt, hogy közösségi vadászatot vegyek részt úgy, hogy legalább a sapkám nem feltűnő színű. Nem vagyok különösebben boldog emiatt, és annak sem örülök, hogy már az alapvető biztonsági felszerelések közé tartoznak ezek a ruhadarabok. Sajnos ez sokat elmond arról, hogy néha milyen emberek fordulnak meg az erdőinkben, puskával a vállukon. Pedig annyira egyszerű a szabály: amíg nem tudom biztosan, mi van a puskám előtt, nem lövök. Nem lövök hangokra, mozgásokra, színekre, érzésekre és még ki tudja, hogy milyen megfoghatatlan dolgokra. Ha ezt minden vadász meg tudná érteni, akkor lehet, hogy soha többet nem történne vadászbaleset a világon.

A fegyverek ugyanis nem veszélyesek.

Kevés biztonságosabb és kiszámíthatóbb dolog van, mint a lőfegyver. Ennek bizonyítására egy amerikai fegyverrajongó érdekes, tanulságos és megcáfolhatatlan eredménnyel záródó kísérletet végzett. Fogott egy revolvert, megtöltötte, felhúzta és egy asztalra tette. Fölészerelt egy webkamerát, így az interneten keresztül bárki, a nap 24 órájában követhette a revolver életét. Napokon vagy talán heteken át tartott a próba. A revolver egyszer sem ugrott fel magától az asztal lapjáról, és nem kezdett lövöldözni. Egyáltalán, semmit nem csinált, ugyanúgy maradt, ahogy odatették. Ezzel egyszer és mindenkorra megcáfolta azt az állítást, amely szerint a fegyverek veszélyesek lennének.

Az ember a veszélyes, aki a fegyver mögött van.

A távolban hegyek tűnnek fel. Megkérdezem, mi a nevük, de ez felesleges kör volt: ez a Sziklás-hegység. Ha Amerikában hegyet látsz, akkor az biztos, hogy a Sziklás-hegység, vagy annak egy leágazása, nyúlványa, szakasza, akármije. Így nem nehéz földrajzot tanulni...

Csaknem négy órán keresztül autózunk a lakatlan tájon, míg végül Malta városába érünk. Térülünk-fordulunk az 1500 lelket számláló kisközségben, aztán megállunk egy faszerkezetű ház előtt: a következő pár éjszakát itt fogom tölteni, ez a Bishop család lakhelye, a pronghornvadászat főhadiszállása.

Babsie Bishop 54 éves, szikár, szálfegyenes tartású, rövid ősz hajat viselő úr, aki széles mosollyal enged be furán berendezett házába. A házigazda Coca-Cola iránti rajongása szembeötlő, léptenyomon az üdítőital reklámtermékeibe és logóiba akadunk, ezek adják a szobadíszek nagy részét.

Ez az embléma lóg a falon, ezt látod a szekrények tetején, még egy külön vitrin is van a Coke-relikviáknak. Én is szeretem ezt az itókát, de ez már kissé túlzásnak tűnik. Pár rekesz kóla pedig dekorációnak szolgál, csak úgy le van téve a földre, jól illik az összképbe. Ezekből inni nem lehet. Ezzel a különlegességgel együtt otthonos ez a ház, lakhelyem a földszinten lesz. Szobám kiváló, egyedül vagyok, a vadászoknak pedig külön fürdőszobája van. Sokféle szappan, fogkrém és kiegészítők között válogathatunk, az elszállásolásra egy rossz szavam sem lehet. Holnap két másik vadással együtt kezdjük meg a vadászatot. A többiek nem isznak sört, az ilyen antialkoholista bagázs nekem egy kicsit mindig gyanús. Rengeteg nevet kellene megjegyeznem, de sajnos nem sikerül. Remélem, az itt töltött rövid idő alatt legalább a nevek egy részét képes leszek megtanulni. Figyelmes házigazdám egy pronghorn- és egy fácánvadászatról szóló könyvet készített az éjjeliszekrényemre, este ezeket tanulmányozom. A családdal tehát egy házban élünk, és úgy látom, vendéglátóinknak sikerült megtalálniuk az egyensúlyt a családi légkör és a vendég kényelme között.

Babsie-val mindjárt meg is beszélem, hogy vadászat előtt próbálövést tegyünk.

Vacsorára a lasagna mexikói változatát készíti Toni Bishop.

Finom.

Szeptember 8.

Malta városa

Babsie Bishop háza

Reggel háromnegyed hatkor ébresztik a vadászokat.

Gyors reggeli után az utcára tódulunk, ahol Babsie elosztja a vadászokat és a vezetőket. Puskatokokkal, hátizsákokkal, fürdőkád méretű hűtőládákkal szaladgál mindenki. Kiváló a hangulat, nagy várakozással tekintünk a nap elé. Babsie csak fokozza a jókedvet, mert szerinte ma minimum egy antiloppal kevesebb lesz Montana prérijén. Én az ő vezetése alá kerülök, de minden vadásznak jut saját kísérő és autó. Minden terepjáró utánfutót vontat, rajta egy igen különös járművel. Leginkább a Mad Max III-ban láttam ilyeneket. Úgy néznek ki, mintha túlméretezett ATV-k, terepjáró golfautók és nagyra nőtt dodzsemek keverékei lennének, amelyek tetőt is kaptak ráadásnak. A Polaris gyártja ezt is, és Babsie azt ígéri, hogy ezek a spéci verdák elvisznek oda, ahol az antilopok élnek. Nagy manőverezésekkel, tolatásokkal, vezénylésekkel lassan elindul az autókaraván.

Babsie áll az élre, a többiek szépen besorolnak mögénk. Nem is megyünk sokat, a város határában megállunk üzemanyagot felvenni, és itt töltjük ki az engedélyeket is. Ebből megtudom, hogy egy indiánrezervátumban folyik majd a vadászat, és azt is, hogy az engedélyt ezúttal is magamnál kell tartanom. Ez, mint tudjuk, nem az erős oldalam, ezért mindjárt be is cipzározom a dzsekim egyik zsebébe. Szerintem nem is lenne szükségem e ruhadarabra, már most is rövid ujjúban vagyunk, de Babsie arra biztat, hozzam csak magammal a dzsekit.

A csapat szétválik, minden egység másfele keresi az antilopokat. Így nem zavarjuk egymás vadászatát és biztonságosabb is. A sík terepen messzire repül a lövedék. Babsie szerint ehhez a vadászathoz nem kell narancsszínű ruha, és be kell valljam, emiatt nincsen hiányérzetem. Mintegy ötvenszer ötven mérföldes (nyolcvanszor nyolcvan kilométeres) terület áll a rendelkezésünkre, azon csak elférünk.

Húsz mérföldet autózunk.

Az utat végig kerítések szegélyezik. Marhatartó vidéken vagyunk, az állatok és az autók biztonsága érdekében védik az utat. Erre a területre jár be hívatlan vendégként az antilop, így marhákat kerülgetve fogunk vadászni. Ha minden kötél szakad, lövök egy fejestehenet.

Nem is kell sokat utazni, amikor az országútról észrevevesszük az első csapatot. Babsie kicsinyeli a bakok – itt így nevezik a hímet – szarvát, de azért megállunk egy gyors távcsövezésre. Még nem láttam pronghorn antilopot, szeretném kicsit tanulmányozni. Nagyon könnyű léptű, fürgé állat. Ahogy kiszállunk az autóból, minden látható erőfeszítés nélkül lendületes ugrásokkal gyorsul fel hihetetlen sebességre. Vezetőm azt állítja, hogy ez a viselkedés tipikusnak mondható. A mozgó autó látványát megszokták, de ha megáll, egyből menekülésre fogják a dolgot. Az állat fellelése nem nehéz e területen. Az oldalán lévő fehér csík a környezettől elüt, távcső nélkül is hamar megtaláljuk az újabb társaságot. A pronghorn akkor is igen gyors, ha éppen nem menekül. Mintha beépített rugók repítenék előre, olyan fürgén tűnik el a látóhatáron.

Egyszer csak lekanyarodunk az útról, és már a területen is vagyunk. Lefékezünk, ideje, hogy beüzemeljünk a Polarist. Babsie letolat az utánfutóról, én pedig azonnal beszálok. Puskámat könnyen elérhető helyre, a fejünk feletti tartóban, hevederekkel rögzítve tesszük. A számomra elengedhetetlen próbálövést is megejtjük, és inkább csak a rend kedvéért kattintgatok párat a távcsövön.

Remek szerkezet ez a „Mad Max” Polaris.

Gyors, fürgé, mint egy pronghorn. Futóműve magabiztosan nyeli el a talaj egyenetlenségeit. Az első tíz percben volt néhány pillanat, amikor a sofőr olyan gyorsan hajtott egy buckára, hogy biztos voltam a borulásban, de a járgány stabil maradt, így megúsztuk.

Nem is kell sokat haladnunk – élvezem az utazást –, mire meglátjuk az első pár bakot. Jó másfél kilométerre lehetnek, de már kiszúrtak minket, ész nélkül vágatva távolodnak. Utánuk menni nincsen értelme. A préri annyira nagy, hogy még a Polarissal sem találánk meg őket.

A síkság alacsony, de meredek dombokba vált át. Letérünk a kijárt ösvényről, és Babsie nekivezeti a járgányt a legközelebbi domb oldalának. A gép nyög kettőt-hármat, de azért csak fölraszol a fal meredekségű domboldalon. A tetején Babsie kiugrik...

A földre mutat, hasra vágom magam, odakúszok mellé. Előttünk, a völgy mélyén erős bak ácsorog, a közepén csordogáló kis patakot nézegeti. Előrébb kúszok... alig tudom visszafogni a fájdalomkiáltásomat.

Beletenyereztem egy kaktuszba.

A sumák növény pont egy fűcsomó alatt nő. Képtelen vagyok továbbkúszni, muszáj kihúzkodnom a tüskéket. A nagyja megvan, kúszás előre... a bak figyel... nem tiszta a cél, fűszálak lógnak a zsákra

támasztott puska elé... na még két métert... 170 métert olvasok le a lézer kijelzőjéről.

Erős, löhető bak, Babsie engedi a lövést...

Az antilop megint felénk néz... és öt ugrással tűnik el egy dombhajlat mögött.

Nem tudok rálőni.

Egyszerűen nem voltam felkészülve ilyen gyors mozgásra, sem arra, hogy ekkora vehemenciával indul meg. Tátott szájjal bámulok az antilop után. Az oké, hogy gyors állat, de *ennyire*? Babsie a hátamat csapkodja nevéttében, nem az enyém az első leesett áll, amit lát kezdő antilopvadászoknál. Azt, hogy a bak mit vett észre, végképp nem értem. Nem lesz ez a vadászat annyira egyszerű, mint azt elképzeltem.

Visszaszállunk a Polarisba, nyeljük tovább a port. Öt-tíz percenként látunk egy erős bakot, vagy magányosan állva, vagy társaságban. Képtelenek vagyunk közel kerülni, mivel semmiféle takarásunk nincsen. Ez az egész olyan, mintha egy focipályán szeretnénk cserkelni. Egyszer rámérek egy csoportra, nyolcszáz méterre vannak. Közelítünk ötven métert, már menekülnek is. Nem tudom, mi a stratégia, de ez így szerintem nem fog menni.

A megoldást a terep egyenetlenségei jelenthetik. Igyekszünk a teljes pusztaságtól kijebb, a hegyek felé húzódni. Ezzel az eljárással csak az a baj, hogy így mi nem vesszük észre őket. Egyszer csak egy dombhajlat takarásából kihajtva Babsie észrevesz két bakot, amik pont az ellenkező irányba néznek. Gyors hátramenet, kiszállunk. Kétrét görnyedve közelítjük a dombot. Ha sikerülne észrevétlenül feljutnunk, talán lehetne lőni. Vezetőm cipel magával valamit, de hogy mi az, az csak a domb teteje felé közeledve derül ki.

Műpronghorn.

Instant, műanyag lapokból álló, összehajtható pronghorn, az antilopok galád becsapására készült. Cselvetést tervezünk. A műállatot Babsie kinyitja, annak takarásában kúszunk még vagy száz métert – kerülgetem a kaktuszokat. Már egy ideje a dombtetőn vagyunk, de ott annyira bozótos a terep, hogy nem lelek épkezláb lövési pozíciót. Babsie az állatokat figyeli, én lőállást szeretnék kialakítani. Se feltámasztás, se megfelelő kitüremkedés, se semmi. Addig igazgatom a magunkkal hozott zsákot, hogy úgy-ahogy rálátok a célra. Az ideálistól ez bizony messze van, de itt és most nincs ennél jobb. A rossz feltámasztás is jobb, mint a semmi. Látom a bakokat, egyik határozottan erősebb, azt választom... lézer... tíz méter. Megint fűszalak. Semmi értelme nagy távolságra lőni úgy, hogy valami belóg a cső elé. Jelzem is Babsie-nak, hogy nem vállalom a lövést. Megérti a helyzetet, int, hogy kúszunk még előbbre. Most már a domb túloldala felé közeledünk, kezd lejteni a terep, immár ellátok az aljnövényzet felett. Megint húzzuk a táskát... a bakok megugranak... csak a villogó tükrüket látom... Ha most három szál füvet megmozgattunk, akkor sokat mondok.

A Dall-féle vadjuh ehhez az állathoz képest vak. Micsoda látás!

A Polarisban haditanácsot tartunk. Babsie szerint folytatnunk kell azt a módszert, ami szerint a terep kiemelkedései közelében maradunk, és azokat kihasználva próbálunk lőtávolságra jutni. Ez az egyetlen lehetséges megoldás, vagy az, hogy ezer méterre lövök.

Inkább az első lehetőséget választom.

Újabb poros szakasz, míg végre bő másfél kilométerre látjuk meg a reményteljes pronghornt. Szarvát nem lehet ilyen messziről elbírálni. A járgányt hátrahagyjuk, és a domb takarásában kezdjük meg a hadműveletet. Mintegy ötszáz métert teszünk meg így, ezalatt nem látjuk a bakot, viszont ő sem lát minket. Kicsi dombra megyünk, de már előregörnyedve... Pont Babsie mögött vagyok, minél kisebb felületet mutassunk az antilop felé. Lehasalunk... Végül én is látom a célt, de hasalva nem tudom mérni. Még messze, lőtávolon kívül van, de tudni akarjuk, mennyivel. Milliméterről milliméterre emelkedve feltérdelek, lézer... három vízszintes vonal a kijelzőn. Tehát messzebb van, mint 999 méter, ez a készülék mérési tartományának a felső határa. Óvatosan kezdek visszaereszkedni... és a bak már rohan is.

Most erre mit mondjak?

999 méternél nagyobb távolságból észreveszi, hogy tetű lassan lehasalok.

Polaris.

Újabb furikázás a környéken, közben próbálok kitalálni valamit. Először is, a kétrét görnyedt lopakodást és a térdelő, ülő lövési pozíciót el kell felejteni. Ez itt, ezen a területen eddig sem működött, ezután sem fog. Végig kúszni kell, és fekvé lőni. Ha ez a növényzet vagy a terep adottságai miatt nem lehetséges, akkor bele kell törődni, hogy azt az antilopot nem tudom meglőni.

Itt is az újabb lehetőség. Kiszállunk, és az előbb megfogadtakkal szemben mégiscsak görnyedten osonunk előre. Most még megtehetjük, mert egy domb teljesen takar. Biztos, ami biztos, a dombhoz érve már az emelkedő legalján lehasalunk, puskámat huszárosan keresztbe vetem a hátamon.

Kúszunk felfelé.

A peremhez közeledve lapos kúzásba váltunk. Eddig két könyökünk adta a támasztékot, de most már teljesen a földhöz simulunk. Fejünk végig a fűcsomók szintje alatt marad. A nagyobb gazokat kikerüljük, a növényzet mozgása ne váljon árulónkká. Úgy haladunk előre, mint két árnyék. Ha ezek után is észrevesz, akkor nem tudok mit csinálni.

Felérünk a domb tetejére, de a fűvön kívül nem látunk semmit. Fejemet nem merem felemelni. Valami rést kell találni. Babsie előre kúszik, lassan, nagyon lassan tolja a zsákot maga előtt. Én hátul maradok, ameddig nincsen lövési pozíció, nem kockáztatok meg a mozgást. Babsie tíz méterrel előttem van, elhelyezte a zsákot. Ujjával int, indulhatok. Arcom csaknem a földet súrolja. Attól tartok, hogy a bak észreveszi a hátamon imbolygó puskacsövet.

Babsie megkockáztatja a felkönyöklést, de ő félig takarásban van. Egy bokor van közte és a bak között, alatta néz el. Odaérek mellé, de én nem merem felemelni a fejem. Babsie nyitott tenyérrel mutatja, hogy ne mozduljak. A bak már figyel! Hosszan múlnak a másodpercek, nézem a földet, érzem a fű illatát. Még egyetlen pillantást sem vethettem az antilopra. Amikor észrevettük, csak a szarva látszott ki a fűből, Babsie ez alapján döntött úgy, hogy érdemes rácserkelni. Csúszva beoldalazok a földre tett zsák mögé, az utolsó három métert ebben a fedezéken teszem meg. Vezetőm segít kibújni a puskaszíjból. Ő kevéssel több mozgást engedhet meg magának.

Felcsúsztatom a puskát a zsákra.

Sapkám napellenzője lassan a távcső szintjére emelkedik...

Kezem felhajtja az átlátszó lencsevédőt...

Most már látom is...

Errefelé néz... még nem menekül, de sejthet valamit. Mozdulatlanul, kitartóan néz felénk. A szügyét látom... 285 méter. Most vagy megkockáztatom ezt a lövést, vagy várok, ameddig keresztbe fordul. De ha a pronghorn fordul, akkor el is indul. Akkor pedig egyáltalán nincsen esélyem, ilyen távolságból különösen.

Mi legyen?

Ez már csak az én döntésem, Babsie ennél többet nem tehet. Pihen a szátkereszt a szügyön, a fegyver kibiztosítva, elkezdtem húzni az elsütőbillentyűt. Még két-három milliméter, és elsül a fegyver. Ebben a helyzetben várok. Talán meghallott vagy meglátott valamit, mert egészen lassan elfordul balra. Nem, messze nem áll keresztbe, de már többet látok.

Azonnal lövök.

Találatjelzés, Babsie felkiált... de nem rogy tűzbe. A lövés kissé elcsúszott. Lerohan egy hegyen, mi követjük, várjuk, hogy lebetegedjen. Babsie elszalad a Polarisért, én maradok, de nem megyek közel. Nem akarom felugrasztani. Mikor itt a szerkezet, azzal kerülünk elé, abból az irányból, amerre Babsie szerint menekülni fog, már ha van még benne küzdőképesség. Közeledünk, megint csak a szarvat látjuk... már itt vagyunk harminc méterre, letekerem a nagyítást a céltávcsövön. Babsie ráfegyül, az lassan feláll, BUMMM!!!, dönti le a Blaser, ezúttal véglegesen.

PRONGHORN!

Itt az antilop előttem!

Nagyot ordítok, távozik a feszültség!

Végül csak meglett! Csak sikerült túljárni az eszén! Becsaptuk azt a híres szemet! Ravasz tervünk bevált! Nagyon szép, ívelt szarvát kimondhatatlan örömmel tapogatom. Ismerkedek a fejdísszel, még csak hasonlót sem láttam soha. Szép bundájú, különleges állat ez.

Nem ebbe a környezetbe képzelném, hanem egy afrikai szavannára. Kétféle fényképezővel fotózzuk, forog a kamera, közben újból és újból átbeszéljük az eseményeket. Nehezen csillapodik a kedvem, Babsie türelemmel készíti el talán a századik fotót is.

Aztán a zsigeleléshez lát.

A szívét külön is megmutatja, érdemes megnézni. Az állat méretéhez képest nagy. Ez a titka hát az állóképességének és a sebességnek! Hatalmas motor mozgatja a vért az izmokban, így gondoskodva az oxigénellátásról. A munka végeztével kinyitjuk a Polaris platójára rakott hűtőládát. Egymás után nyílnak ki a kólásdobozok, és Toni kiváló szendvicseihez látok. Meleg van, megszomjajztunk, megéheztünk a nagy vadászatban. A rakodótérbe kerül az antilop. Megkérem Babsie-t, hadd vezessen egy kicsit ezt a terepjáró alkalmatosságot. Belemegy, széles mosollyal engedi át a volánt.

Gázt adok, suhan mellettünk a préri! De nocsak, mi figyel ott a fű közül? Egy kő, de nem baj, elmegyünk mi felette.

Nem megyünk el.

Csikorgó, fémes csattanás, a Polaris félig kifordítja a sziklát a földből. Majdnem átrepülünk a szélvédőn. Babsie-nek annyira tetszik a jelenet, hogy a térdét csapkodja nevéttében. Ő olyan fickó, aki az életet egy alapvetően mulatságos dolognak tartja. Nem történhet olyan, hogy ő abban valami humorosat ne találjon. Ilyen emberekkel szeretek én együtt vadászni! Most sem haragszik rám, azt mondja, ennek a gépnek ennyit bírnia kell. Még csak a kormányt sem kéri vissza.

Haladunk vissza az autónk felé. Hirtelen madarak kelnek fel előttünk...

Hungarian partridge – így nevezi őket Babsie!

Bizony, itt, pontosan 8235 kilométerre az otthonomtól magyar madarakkal találkozom! A magyar fogolynak (*Rotes Rebhuhn*) itt *Hungarian partridge* a hivatalos megnevezése, Babsie nem csak rám való tekintettel, udvariasságból használta ezt a kifejezést. A magyar vadászat repülő nagykövetei Montanában! Csakúgy dagad a mellem a büszkeségtől! Igen, ha mostanában itt valaki madárra szeretne vadászni, akkor azt elsősorban *Hungarian partridge*-re teheti! (És *sharptailre*. A fácánvadászatról szól hírek tévesnek bizonyultak, most nincsen szezon.)

A fegyvertartóról gyorsan lekapunk egy húszas kaliberű, műanyag agyazású pumpás sörétest, és az elrepült madarak nyomába szegődünk. Antilopvadászatra készültünk, kutya nincs velünk, de ha már itt vagyunk, miért ne sétálnánk egyet a környéken? Leszakadok Babsie-től – ő nem vadászik – a szél felőle fúj. Ha felszáll a madár, felém repül. Én vagyok jobb helyzetben, felrepül előttem vagy hat *partridge*. Odacsördíték egyet a húszassal... egyikük lepottyan. Keressük, kutatjuk, de nem leljük. Vitorlázva szállt le, rossz találat volt. Most kellene ugye a kutya... nem lesz meg.

Pár száz méterrel arrébb megint előttem kel a madár. Az egész tárat kiürítem, Babsie hangos kurjantással jutalmaz minden lövést, és a madarak is örülnek: nem esett bajuk. Nem is bánom nagyon. Szegről-végről mégiscsak honfitársak vagyunk. Kis patak partjára érünk, dúsabb a növényzet, ha itt nincs madár, akkor sehol. Babsie előtt emelkednek fel, felém visz az útjuk. Pukkan a sörétes, megtörik a repülés, tőlem tíz méterre ér földet a magyar. Nézegetem a rokont, remélem, nem haragszik, hogy meg találtam löni ilyen távol az őshazától. Most már söréttel is sikeres vagyok Amerikában! Nagyszerű az idő, kiváló a társam, esett nagyvad is, madár is...! Mi más kellene még? Ezt nevezem jó vadásznapi!

Lassan visszaérünk a terepjárónkhoz és az utánfutóhoz. A Polarist itt hagyjuk a pusztaságban, Babsie testvére fogja használni legközelebb. Hazafelé vesszük az irányt, véget ért a hosszú vadászat. Maltaba érve a vadat vezetőm egyik cimborájának házában hagyjuk, a továbbiakról ő fog gondoskodni. Tonymak hívják az urat, de nincs itthon.

Háza tárva-nyitva, csak egy lusta, fekete macska vigyázza az értékeket.

Babsie házában, a főhadiszálláson felvesszük a legújabb hazaküldendő csomagot – a billingsi Cabela's vásárolgatás eredménye... – és a postára hajtunk. A postás hölgy nevet, még mindig a fejemen, a halántékomra hajtván van a fülvédő. Annyira megszoktam, már észre sem veszem. Itt körülbelül fél óra alatt sikerül is feladnunk a dobozt. Az álmos kisváros postahivatalát egy kicsit felrázta, hogy Magyarországra kell küldeményt indítani. Ilyet még nem láttak. Közösen tanulmányozzuk a tarifátáblázatot és a kitöltendő papírokat. Visszafelé benézünk a helyi vadászboltba is, Babsie itt is ismer mindenkit. Aztán végre hazaérünk.

Olyan bonyolult zuhanyrendszer tartozik a vadászok szállásához, negyedóra is beletelik, mire rájövök, hogyan működik. Van hat nyílás, ahonnan jön, vagy jöhet a víz. Ehhez három kezelőszerv tartozik, kettő közülük három irányba állítható. Hogy melyik beömlőnyílásból, csőből, fúvókából vagy zuhanyrózsából jön a víz, és az milyen hőmérsékletű, azt a három kallantyú együttes állása határozza meg. Mire felül sikerül beállítanom a meleg vizet, alul hideg lesz. Alul is jó a hőmérséklet, erre felül egyáltalán nem jön semmi. Ismét vizet csikarok ki a felső rózsából, amikor az oldalsóak váratlanul tűzforró vizet okádnak. Mérnök kellene ide, nem internetes ember...

Szeptember 9.

Malta városa

Babsie Bishop háza

Nekem hamar gyanússá válik az a vadászkönyv, amiben mindig minden simán megy. Az a történet, ahol egymás után kerülnek terítékre a vadak, nincsenek felesleges körök és a szerző sosem tér haza üres kézzel, kissé valószerűtlen. Saját tapasztalatom szerint a vadászat nem ilyen. Ahhoz, hogy a vad elejtésre kerüljön, sokféle tényező kedvező együttállása szükséges, és ez bizony nem mindig alakul így. A vadászat gyakran egy nagy szívás. Sok a banánhéj, amin el lehet csúszni. Most, hogy visszaolvasom a naplóm, vagy emlékezetemben lapozgatok, azt látom, hogy expedícióm minden egyes vadászatán már első nap sikeres voltam. Ha nem a nyitónapon került puskvégre egy vad, akkor annak csak az lehetett az oka, hogy az nem első, hanem második elejtés volt utam egyes állomásain. (Ilyen volt például a második pézsmatulok és a második karibu Kanadában).

Hogyan lehetséges ez?

Ilyen kedvező arányt még a jól ismert otthoni vadászterületeken sem tudok elérni. Elejtési garancia sehol nincsen, de a kerti vadászatok azok, ahol azért nem könnyű hibázni. De még ott sem sikerülhet minden a legelső napon.

Azt hiszem, ez a siker nem engem dicsér. Az okokat a vezetőim tapasztalatában és szaktudásában kell keresnünk. Eddigi kísérőimről egységesen elmondható, hogy nem sejtették azt, merre mozog a vad, hanem *tudták*. Ez nagy különbség. A jó vadászszervezőket sok minden más mellett az különbözteti meg a rosszaktól, hogy időt, pénzt és energiát áldoznak arra, hogy a területen előforduló vadállományt megismerjék. Nem bóklásznak fel-alá reménykedve abban, hogy majd csak látunk valamit, hanem célirányosan járjuk be a terület vadak által kedvelt részeit. A vendégnek pedig összesen két dolga van. Az egyik, hogy kövesse a *guide* utasításait, akkor is, ha azokkal nem ért egyet. Soha nem próbálok okosabb lenni, mint a helyi hivatásos vadász. A kliens másik dolga pedig az, hogy éljen a vezetője által felkínált lehetőséggel: lője meg a vadat. Ez már az ő dolga, a *guide* ebben a kérdésben nem tud segíteni, legalábbis jobb helyeken ez nem szokás. Úgy vélem, a vadászvendégnek erre a két tényezőre kell koncentrálnia. Ha ez megvan, akkor sokat tett azért, hogy újabb külföldi trófea kerüljön a falára.

A szokásos hat óra előtti ébresztés és reggeli után ismét kihajtunk a rezervátumba. Puskámat már eltettem, csak kamerát, fényképezőt és keresőtávcsövet hozok magammal. Új társat is kapunk, Herbet, aki szintén antilopvadászatra érkezett. A mai nap fő-fő feladata, hogy Herb sikeresen „megölje” a pronghornt. (Az amerikai angolban a *kill* kifejezést használják az elejtésre, ami szó szerinti magyar fordításban ölést jelent. Ha a helyieknek beszélek eddigi utamról, rendszeresen mondok olyan mondatokat, amelyeket pontosan így lehetne magyarra fordítani: „Alaszkában megöltem egy Dall-féle vadjuhot és két karibut, aztán Kanadában öltem meg két pézsmatulkot és még két karibut.” Tiszta vérengzés!)

Herb ül előre, én hátul maradok, és figyelem az előttem zajló beszélgetést. Herb hatvanöt éves, valódi amerikai cowboy. Fiatalosak ezek az amerikai nyugdíjasok. Farmerben, baseballsapkában és terepszínű ingben vadászik, jó kedélyű, elégedett ember. Én is ilyen szeretnék lenni ennyi idős koromban. A barkácsolást az autóban kezdjük, nagy-nagy sajnálatomra. Egyelőre nincs Polaris. Herb nyugodtan szemléli a vadakat, Babsie szokása szerint végigneveti az utat. Fél óra autós barkácsolás után érkezünk végre a kedvenc Polarisomhoz, már hiányozhattunk egymásnak. Nem merült feledésbe, mennyire szeretem vezetni, így én kerülök a sofőrülésbe. Csak tíz percig hajtok, aztán visszaadom a volánt Babsie-nak. A vadászat sikerét komolyan befolyásolja az, hogy ki irányítja a járgányt. Mikor, milyen gyorsan és pontosan melyik irányba kell menni, hol kell megállni. Milyen útvonalat kell választani, ha egy csapat elé szeretnénk kerülni, hol érnek véget azok a fedezékek, amik a gépet rejthetik az éles szemek elől... Mindez csak egy része annak a tapasztalatnak, ami a Polaris hatékony eszközzé teszi az antilopvadász kezében. Nem szeretném Herb esélyeit rontani azzal, hogy én vezetem a szekeret.

Babsie rövidesen észre is vesz egy erősnek ígérkező bakot, egy tereplépcső fedezékében megközelítjük. Ketten indulnak a dombtetőre, én az ülésből követem őket távcsővel. Egy öreg vadász egyszer azt mondta nekem, hogy a cserkelésnél már egy ember is sok. Adjuk ehhez hozzá a vezetőt – aki nélkülözhetetlen –, és máris világossá válik, miért maradok inkább önként a Polarisnál. Kapok egy rádió adó-vevőt, Babsie azon fog nekem szólni, ha szükség van a segítségemre, vagy esetleg egy fuvarra. Megbízik bennem, már bármikor gondjaimra bízza a drága Polaris.

Eltávolodnak.

Nagy sugdolózás kezdődik. Mutogatnak egymásnak, magyaráznak, úgy látom, nem bírnak dűlőre jutni. Aztán csak visszajönnek a géphez. Megláttak egy annál is erősebb bakot, mint ami eredetileg felkeltette az érdeklődésüket. Teljesen alkalmatlan helyen van, ezért most megpróbáljuk törbe csalni. Vezetőnk előhalássza a műantilopot, és felmászik a gép tetejére. Ott kihajtogatja, és előre-hátra billegteti. Így szeretné utánozni a pronghorn mozgását. Azt reméljük, ettől majd közelebb jön a kiszemelt bak.

Sajnos ennél azért több esze van.

Folytatódik a barkácsolás. Nekem sok gondom nincs a hátsó ülésen, az én trófeám már a raktárban van, de erősen szurkolok Herbnek, hogy ő is eredményes legyen az első vadásznapon. Már csak azért is, mert utána folytatódik a tegnapi megkezdett madárvadászat, sőt az úgynevezett *varmint* vadászatába is belekóstolunk. Ez utóbbi egy jellegzetes amerikai stílus, bár a világ más részein is gyakorolják. Legnagyobb tudorai és mesterei azonban az Újvilágban élnek. A vadászati módszer lényege, hogy a főképpen prériken előforduló, milliós egyedszámban élő kis testű kártevőket mérgezés helyett golyóval gyérítik. Ezzel mindenki jól jár, a kártevők kivételével. Kiváló gyakorlati lehetőség a vadásznak, jó bevételi forrás a szervezőknek és a mérgezéssel ellentétben a környezetet is kíméli. Csak legyen meg az antilop!

Ma is a talaj hullámain szeretnénk kihasználni. A prérit szegélyező dombvidék a kiszemelt terület, nyílt térségen ma nem is próbálkozunk. Pedig akár meg is tehetnénk, mert egynémely antilop elég furán viselkedik. Egy épeszű és egészséges pronghorn akár egy kilométerről is elszalad, ha embert lát, vannak azonban retardált, szemlátomást gyengeelméjű bakok is. Ezek ötven-száz méterre várnak be minket, és hülyén bámulnak a Polarisra. Épp hogy el nem ütjük őket. Életben maradásuk kulcsa, hogy satnya fejdíszt növesztenek, érdektelenné válva ezzel az ambiciózus vadászoknak.

Kióvatoskodunk egy peremre... de Babsie azonnal hátramenetbe kapcsol.

Lent nyüzsögnek az antilopok!

Keresné a műpronghornt a csomagtartóban... hát, az bizony eltűnt. Valahol elhagytuk a nagy robogásban. Megkér, hogy saját nyomunkon visszafelé haladva próbáljam megkeresni, amíg ők csali nélkül igyekeznek lőtávolságba jutni. Így hát elindulok vissza.

Nem megyek többet, mint hatszáz méter, mert tovább nem látom tisztán a nyomainkat. Nem szeretnék eltévedni a montanai prérin, a GPS-t pedig nem hoztam magammal. Vezetés közben azon gondolkodom, hogy nehéz lehet megszokni a navigációt egy olyan terepen, ahol szinte semmilyen tereptárgy nincsen. Olvastam egyszer egy történetet az Idegenlégió tájékozódási problémáiról a sivatagban. Bizonyos helyeken kénytelenek voltak fémből készült tornyokat emelni, hogy legyenek viszonyítási pontjaik. A homok ugyanis állandóan mozgásban van, a vándorló homokbuckák között csak egy magas építmény ad biztos támpontot. A helyi törzsek ezzel szemben egyszer egy évben keresztülhajtják tevéiket a sivatagon, hogy a túloldalt lévő vásárban túladjanak rajtuk. Hogy a megmaradt tevéknek legyen élelmük a hazafelé vezető úton, időnként ledobnak egy köteg takarmányt. Amikor pedig visszafelé jönnek, mindig, minden alkalommal megtalálják a hátrahagyott bálákat, pedig semmiféle navigációs eszközt nem használnak, és nappal lévén még a csillagokat sem tudják segítségül hívni. A Légió sosem volt képes ezt a tudást elsajátítani, bár az is meglehet – és ez már a magánvéleményem –, hogy a bennszülöttek nem szerették volna őket erre kiképezni. Afrikai vadásztörténetekben csaknem mindig szerepelnek olyan nyomkeresők, akiknek elképesztő tájékozódási képességeikről a szerző megemlékszik írásaiban. Érdekes kérdés, hogy ez a tudás vajon a korai kisgyermekkortól való tanulás és tapasztalatszerzés eredményeként értelmezendő, vagy a természetközeli népek valóban rendelkeznek olyan, tudományos módszerekkel pontosan mérhető és definiálható képességekkel, ami a „civilizált” ember számára már nem állnak rendelkezésre? Ahogy azt Nikolai farkas esetében írtam, a farkasok és a kutyák agya között igen komoly az eltérés. Azok a funkciók, amelyekre a kutyáknak nem volt szükségük, szépen, lassan elvesztek, és ez az agy méretén is tetten érhető. Erről többet kell még tanulnom.

Mindjárt visszaérek arra a pontra, ahol elváltunk... de hol is lehet ez... megállok, kissé elbizonytalanodok. Nálam van a rádió, de nem szeretném használni, mert ők még cserkelésen vannak. Nem szeretnék a rádióval belecsipogni a vadászatukba... Felmászok a Polaris tetejére, hogy körülnézzek... hát nem ott van a csaliantilop? Még jó, hogy én el nem hagytam valahol. Herbék visszatérnek, nem volt lövés. Babsie csillapíthatatlan jókedvvel veszi tudomásul, hogy a pronghornt a tetőn hagyta.

Általános a derű.

Leereszkedünk egy ligetes, árnyékos völgybe, onnan terveznek megmászni egy dombot. Én megint egyedül maradok. Kamerázgatok, fotózok, és élvezem, hogy nincsen velem senki. Hallgatom a szöcskéket. Akárhova megyünk, valóságos szöcskefelhők emelkednek fel előttünk. Soha ennyi szöcskét egy helyen még nem láttam. Szárnyaik hangja, mint egy miniatűr helikopteré. Mit csinálhatnak ennyien, milliószám egymás társaságában, azt csak találgatni tudom.

Egyre feljebb ér a nap. Melegszik az idő, lassan megint kánikula van. Minden megállásnál felnyitjuk a hátulra dobott hűtőládát, és vedeljük a dobozos Coca-Colát és az ásványvizet. Most látom csak, hogy azért akad társam a várakozásban. A madarászásra készülve Babsie elhozta egyik kutyáját is. Hordozható kennelben dekkol a platón, szomorúan néz kifelé. Szabadon eresztetni nem merem, inkább a rácson keresztül simogatom.

Távoli pukkanás...

Nyomogatom a Motorola rádiót, érdeklődöm az eredményről. Herb talált! Sikeres „ölés”! Így, a távolból is gratulálok neki, beindítom a Polarist, és igyekszem utat találni a társaim felé. Felhajtok a dombra, elélem tárul a völgy látványa. A kopár dombok krátterszerűen, kör alakban ölelik körül a zöld mezőt. A belső oldal meredek, szakadékszerű, nem látok lejárót, pedig biztosan oda kellene lejutnom. Babsie integet is a mélyből, én visszaintegetek, de ettől még nem jutottam hozzájuk közelebb. Rádióon meg is mondom Babsie-nak, hogy várom a tanácsait, mert én kifogytam az ötletekből. Ő sem látja még a megoldást, ezért gyalogszerrel feljönnek hozzám. Az antilop lent maradt, senki nem akarta felcipelni, ami ebben a melegben érthető is. Babsie átveszi a volánt, nehéz Polaris-manőverekre számítunk. Addig-addig keressük a lefele vezető utat, míg visszaérünk a ligetes völgybe és az azt kettészelő kis folyóhoz. Át kellene kelniünk, de nem látunk olyan gázlót, ami biztonságos lenne. A meder sem kemény, köves, hanem süppedős, iszapos, nem sok jót ígér.

Babsie sofőr úgy dönt, hogy megreszkírozzuk.

Padlóg nyomja a gázpedált, felhördül a motor. A háromfős legénység két kézzel kapaszkodik, és torka szakadtából ordít, mint a hullámvasúton. Így ösztönözzük még nagyobb teljesítményre a remek kis terepjárót, a Polarist. Hiába azonban minden szurkolás. A víz elborítja a padlót – éppen csak fel tudom kapni a bakancsomat –, a kerekek tengelyig süllyednek, elakadunk. Az alváz felül a meder fenekére. A nem várt fordulatot percekig tartó röhögés fogadja, bömbölő kacagással meséljük egymásnak a történetet. A mentési munkálatok csak ezután kezdődnek. Babsie letekeri a csörlő drótkötélét, és egy földnyelv köré erősíti. Herb kezeli a csörlő távirányítóját, mert én mindjárt az elején leszögezem, hogy vadászból operatőr lettem, rám ne számítsanak ebben a munkában. Bekapcsolom a Sonyt, a jelenetet meg kell örökítenem az utókornak. Az elektromos motor lassan húzza ki a gépet, de még nem vagyunk teljesen kint a vízből – és ezt a hasonlatot most szó szerint kell érteni. Még egy csörlőzésre szükség van, csak éppen nincsen kielégítő rögzítési pont. A vezetőnk egy kiszáradt fát szerez a sisnyásból, azt tapossa a földbe, köré csavarja a kötelet. Nem tűnik egy masszív rendszernek, de működik. A kerekek köves partot fognak, innen már nincs akadály, a gép kirántja magát.

A siker öröme Babsie szabadlábba helyezi a kutyát. Itt fut mellettünk, élvezni a mozgást a kaloda után. Most még előttünk van egy meredély, amin gyalog is csak elővigyázatosan ereszkednék le.

Babsie azonban gondol egy merészet, és a csaknem függőleges falon leküldi a gépet. Nem fogyok ki a dicsérő szavakból, ha a Polarisról van szó. Nem is értem, miért nem terjedt ez el nálunk. Kora tavasztól késő őszig használható lenne, és a vadászatra alkalmasabb, mint a terepjárók. Nincsen ajtaja, így akármikor kiugorhatunk a puskával, nem kell az ajtókat csapkodni. Körkörösén kilátunk. Olyan helyeken is elfér, amit autóval még csak megközelíteni sem lehet. A gödröket és bukkanókat is simán nyeli el. A fegyvereknek külön tartója van, mindig kéznél vannak. Van annyira kényelmes, hogy nem okoz kellemetlenséget egy egész napos vadászat. Négy embernek, fegyvereiknek és az elejtett vadnak is jut hely bőven.

Odaérünk a pronghornhoz.

Szép trófea, bár világrekord ebből sem lesz, de a faj méltó képviselője. Számolatlan fotó készül, ezután pedig elfogyasztjuk az ebédre szánt szendvicseket. Nagyokat szisszenve nyílnak a konzervkólák.

Kezdődhet a madárvadászat!

A tegnapi húszast kapom, Herb pedig egy automata sörétest használ. Elég jóban lehetnek, mert 55 éve (!) ugyanazzal a fegyverrel jár a fácáncsatákba. Tízéves korában kapta, meg van vele elégedve, nem is szeretne új bádogcsövűt. A két vadász a gépnél marad, Babsie és a kutya lemennek egy völgybe. Szegény pára elektromos övet kapott a derekára. Ha helytelenül viselkedik, gazdája rövid áramütéssel szerez érvényt a szavának, így fegyelmez. Míg a síkságon és a dombokon szinte nincsen növényzet, a völgyek aljában – az ott csordogáló patakocskák és a széltől védett hely miatt – erős bokrok, sőt fák is nőnek. Ideális búvóhely az apróvadnak. A kutya és Babsie által sikeresen felriasztott madarakat szemmel követjük, majd a leszállási zónát a Polarissal megközelítjük.

Aztán pedig hajrá!

Ezt a módszert folytatjuk, változó sikerrel. Annyira egyforma a terep, hogy mire arra a helyre érünk, ahol szerintünk a madarak leszálltak, már kevésbé vagyunk biztosak a dolgunkban.

„Itt landoltak vagy abban a másik bozótosban?” „Tőlem kérned? Mit tudom én!” – így beszélgetünk. Azért csak lövünk öt *Hungarian partridge*-t, és a véletlenek összejátszása folytán az egyikük az én zsákmányom. Már második madaramat ejtem el Montanában! (Hogy mennyi lőszer kellett ehhez, azt nem írom le. Sok.)

Áttérünk a varmintvadászatra. *Prairie dog* kerül a célkeresztbe.

A kis kártékonyak földbe vájt lyukakban élnek. Hatalmas vakondtúrásra hasonlít minden egyes tanya. Ravasz állatok, az üreg bejáratától messzire nem mennek. Ott kell őket meglőni. Ha hibázol, fejest ugranak az lyukba. Nekem erre a mulatságra igazán nincsen felesleges lőszerem, de van elég puska a háznál. Babsie .223-as Remington kaliberű Remington 700-as puskát használ varmintvadászat céljára, rajta 4-12x-es nagyítású Leupold távcső. Ezt hozta most is magával, és egy ötvenes doboz lőszert. Örülök a kombinációnak, a Remington szerintem sokkal jobb puska annál, mint ahogy azt sokan hiszik. Nekem is van egy 700-as, és teljesen elégedett vagyok vele. A Leupold pedig a két használható amerikai céltávcsőmárka közül az egyik. (A másik a NightForce.) Hanem az elsütés... először azt hittem, gond van a biztosítóval, nem old ki. De nem, ennél a puskánál ez az üzemszerű állapot. Ha van kőkemény elsütés, akkor ez biztosan az. De ez csak a kisebbik baj. A nagyobb, hogy a puska nincsen belöve. Erre a harmadik lövés után jövök csak rá. Tudom azt, hogy pontos puskával találnom kellett volna. Továbbadom a fegyvert Herbnek és Basie-nak, de senki nem tud pontosan lőni.

Fölé-jobbra mennek a lövések.

Elkezdik állítgatni a céltávcsövet.

Na most, ha egy távcsövet a vadászat közben, a préri közepén kezdenek beállítani, annak nem lehet jó vége. A helyzet rosszabb, mint valaha. Már harminc méterről is hibázok, nem is keveset. Ez haszontalan durrogatás, abba is hagyjuk hamarosan.

Az országút felé megyünk a motoros szekérrel.

A többi vadász is sikerrel vette a mai napot, fogyatkoznak a bakok. Mindannyian szép, egészséges színt kaptunk az erős napsütésben, a karom le is égett. Ég és föld a különbség az eddigi északi és a jelenlegi montanai vadászataim között. Időjárás, módszer, terep, növényzet... mind-mind új volt nekem, de mára már kezdtem kiismerni. Sajnálom, hogy holnapután el kell hagynom ezt az államot. Jól érzem magam itt, nagyon jó a hangulat és a társaság.

A Polarisról valahol elveszett az Under Armour dzsekim. Feltámasztásnak használtuk varmintozás közben, és a nyitott raktéren maradt. Lefújhatta a menetszél. Nagyon bánt a dolog, ez lett a kedvenc ruhadarabom a Nagy Cabela's Dobozból, amit még Anchorage-ba szállítottak. Heteken át le sem vettem, egymáshoz ragasztott minket a kosz és az idő. Vehetek egy ugyanilyet, de az nem lesz ugyanaz. Babsie-nak elárulom a bánatom okát, de jobb kedvre derít: meg kell annak lennie, teremtett lélek nem jár kint. Visszamegyünk, keressük. Babsie felrikolt: ott a dzseki! Ez talán az egyetlen ruhám, ami nem terepszínű, hanem fekete. Most ennek csak örülhetek, mert álcamintás ruhát a földön észrevenni nem lett volna könnyű feladat.

Vacsorára sült pulykát eszünk.

Szeptember 10.

Malta városa

Babsie Bishop háza

Valamennyi vadász begyűjtötte az antilop trófeát, így most már teljes egészében az *upland huntingra* koncentrálhatunk. Így nevezik Amerikában az otthon is szokásos kereső-bokrászó vadászatot. Vezetőink egyesítik erőiket és eszközeiket, az egész társaság együtt indul a madarak nyomába. A terepjárók mögé ezúttal csak egy Polarist kötnek, a másik utánfutó egy mozgó alumíniumkennel, amiben kutyasok tanyáznak, mindegyik külön rekeszben. Ők lesznek a vadászok fő-fő segítői a mai napon. Öten vannak, olyan izgatottak, alig férnek a bőrükbe. Karavánban indulunk, ezúttal nincsen megállás a benzinkútnál, robogunk a madaras területre. Máshova megyünk, mint az antilopvadászat idején, mert ott kevésbé lennénk eredményesek.

A már ismert *hungarian partridge* mellett egy másik vadászható madárra, a *sharptailre* is puskát fogunk a mai napon, vagy legalábbis ebben reménykedünk. És hogy ez a remény nem alaptalan, abból is kitűnik, hogy a prérük felé autózva rögtön meg is látjuk az első három *sharptailt*. Megállunk, mert annyira azért nem gyakori ez a madár, hogy csak úgy elengedjük ezt a triót. Engedélyünk fejenként és naponként mindössze három ilyen madár lövését teszi lehetővé. Alacsony tarlón gázolunk feléjük, egy vonalban mindannyian, mert valamiért nincsenek elállók. Talán azért, mert öt puskás kevés lenne ehhez. Nem bízunk a sikerben, amit jól is teszünk, mert legalább nem lesz csalódás a vége. A madarak ellenkező irányba repülnek, bár kettő átrepül a közúton. Utánuk megyünk, de ott sem kerülünk lőtávolsba.

Megérkezünk mai uplandvadászatunk első hivatalos helyszínére. Itt már műveletlen a föld, több tízezer hektáron nem nő más, mint a harminc centi körüli, erős fű. Abban bujdosnak a madarak. Az autók hátramaradnak, megint a Polarisé a főszerep. A kenneles utánfutót átakasztyuk a Polarisra, abban van minden, amire a kutyáknak szükségük van. A gép négy személyes, de hatan vagyunk. Az egyik vezető a platón áll, én az utánfutó egyik dobozára ülök. Nem bírom sokáig, minden por és a kipufogógáz ide jön, menet közben átmászok én is a Polaris-platóra. Ez sem jó, inkább felülök a gép tetejére. Végül visszamászok az utánfutóra, és annak a tetejére kapaszkodom. Így két és fél méter magasból szemlélem a világot, bár egy-egy nagyobb zökkenőnél majd' lefordulok a kakasülőről. Addig mászkálok ide-oda, vagánykodok, játszom a kaszkadórt, míg a végén majd lepottyanok, aztán nézhetek...

Itt nem válnak be az otthoni bokrárszó módszerek. Nincsenek táblák, nincsen természetes határvonal, nem lehet hova állítani a leálló sort. Az eljárásunk lényege, hogy a Polaris – mint a csapat vezérhajója – halad középen. Előttünk-mellettünk, legyező alakban cirkálnak a kutyák. Ha felriasztanak egy rajt, akkor távcsövön követjük őket addig, ameddig le nem szállnak. Sosem repülnek olyan messze, hogy ne látnánk őket. Ezután a kutyákat Babsie visszaparancsolja, a leszállási helyet pedig motorizált eszközünkkel közelítjük meg. Ha a tetthelyet elérjük, akkor leugrálunk – ki az ülésekről, ki az utánfutó tetejéről –, megtöltjük a puskákat, és vonalba fejlődünk. Így vadásszuk le a leszállási területet. Jók a kutyák, tudják, mi a dolguk. Pontosan, csapatban dolgoznak, nem egymás sarkában rohangálnak.

A legváltozatosabb puskákkal fegyverkeztünk fel. Van itt bock, a Rugertől. Két félautomata Browning és az én rángató húsasom. Szíjat senki nem köt a puskára. Talán még a nagy Montagh Andrásról olvastam azt, hogy fácánvadászat közben a szíj csak felesleges akadály és mint ilyen, haszontalan a vadásznak. Könnyű kis fegyver ez az én fekete puskám, nem rúg nagyot. Négy löszert befogadó tára elégségesnek bizonyul, sosem volt szükség több töltenyre. Egyetlen komoly hibája, hogy a choke nincsen meghúzva, lötyög. Attól tartok, egyszer ellövöm a bozótba. Most jobban megnézem, a KBI-csoporthoz tartozó Cahres Daly gyártja, és török illetőségű.

Elpufogatok pár löszert eredmény nélkül – hol éppen akkor töltök, mikor löni kellene, hol úgy meglepődök a madáron, hogy elfelejtkezek a puskáról –, de a végén csak belejövök. Le is durrantok három sharptailt, kettőt rögvest egymás után. Csakúgy száll a tollfelhő. Jó mulatság ez a sörétes vadászat, különösen ilyen nagyszerű társaságban. A sikeres lövések után megáll a vonal, odamegyünk az elejtő vadászhoz, kezet fogunk, gratulálunk, nevetünk.

Messze én vagyok a legfiatalabb, ezért a szokásjog szerint engem illet a lehetőség, hogy a legsűrűbb bozótba bemehessek és a legmeredekebb domboldalakra felmászhaszak. Senki nem támadja meg ezt az előjogomat. Patakokon kelek át, játszom a rosszcsont kutyákkal, és minden lehetőséget kihasználok, hogy lövöldözhessek. Egyszer még egy bő hatszáz méterre repülő madárra is bátran tüzet nyitok, ilyen távolságból nem okozhatok sebzést.

Mit tagadjam, szeretek lőni.

Úgy értem, hogy a lövést csak úgy önmagában is szeretem, mindenféle ok vagy célpont nélkül. Babsie harsány kurjantásokkal biztat, pedig az ő muníciója fogy. Itt, Montana lakatlan préríjének kellős közepén, távol a világtól mindenki annyi löszert lődöz el feleslegesen, amennyit csak szeretne. Otthon ezt nem tehetem meg, de most aztán kiélem magam, ez a fegyvermániás amerikaiakat nem zavarja. Lövök pár száraz kórót is. Azon gondolkozom, hazahozom trófeának.

A kutyák váltott műszakban dolgoznak. Időnként lecserélik őket, a fáradtak a kennelben pihennek rá a következő etapra. Ha egyiküknek túl sokáig tartott a szolgálat, sztrájkba lép. Kimarad a felderítésből, hátrajön az utánfutóhoz és amellet kocog, miközben szemrehányóan néz a gazdájára.

Tegnap nem voltunk kimagaslóan jók a *prairie dog*, magyarul a prérikutya vadászatában. (Becsapós a név, mert ez nem kutyaféle!) Babsie fejébe veszi, hogy egy *dog* nélkül nem hagyhatom el Montanát. Késő délután terepjáróba pattanunk és megkeressük a legközelebbi kolóniát. Megint a tegnapi puska kerül elő, és a helyzet mára tovább romlott. Most még keresztzél is nehezíti a pontos lövést, de olyan erős, hogy nem bírom fixen tartani a Swarót. Ha olyan irányba fordulunk, hogy a szél szembe, vagy hátulról fújjon, akkor biztosak lehetünk abban, hogy a lőirányba nem lesz prérikutya. Babsie háromlábú belövőállványt vesz elő, arról kell lőni. Én ezt a segédeszközt nem szeretem, mert szerintem, ha a puskát egy szilárd állványról lőjük be, akkor teljesen máshova megy a lövedék, mintha zsákról lőnénk. Az állványt végig a motorháztetőn hagyjuk, így keressük a talaj lakóit az autóval. Úgy mered előre a Remington, mint egy géppuska csöve. Babsie annyira előzékeny, hogy még meg is célozza nekem a dogokat, utána csak a billentyűt kell meghúznom. Húzom én gyakran, de hiába, mert a puska nem lett pontosabb tegnap óta. Az első négy kártékonyt simán hibázom, de elkezdem figyelni a találati pontokat. Nincs nehéz dolgom, a száraz föld nagyokat porzik a lövedéktől. Igazság szerint tegnap már elég fáradt voltam, nem volt türelmem a találatokkal foglalkozni. Ma viszont kezd világossá válni, hova hord ez a szegény fegyver. Az ötödik és hatodik lövést egy kőre adom le próbaképpen, a hetedikre pedig... felborul a prairie dog! Mögöttem ott a teljes team, mint egy Forma-1-es csapat. Az egyik a puskámat töltötte, a másik távcsővel kereste a dogot, a harmadik pedig az itókát nyomta a kezembe. Mindenki nagyot üvölt! Még a vadászlovak is boldogan ugatnak, nem szeretnének kimaradni az általános hangzavarból. Szép váll-lap lövés. Rá kellett tartanom a szélre, jó húsz centivel ment balra a találat ahhoz képest, ahova céloztam, de ebben a puska pontatlansága is benne van. Nem is erőltetjük tovább, hazafelé indulunk.

De... megint itt egy prairie-telep!

A golyós puska most nincsen kéznél, de sörétes van bőven. Az egyik dog nincs is messze... A többiek biztatnak, próbáljam csak meg! A húszast keveslem, elkérem a bockot. A tulaj kérésemre beállítja a fegyvert, hogy először a *full choke* cső lőjön. Nekiveselkedek, jól megcélzom, és a sörétraj elsöpri az üreglakó, rusnya kis félszerzetet. Kitoró tapsvihar és gratuláció! Ennyi barátságos és jókedvű emberrel tényleg öröm a vadászat!

Karom megint jól leég az erős napsütésben.
Holnap este megint Alaszkában leszek.

